

HIỆP ĐỊNH EVFTA – CƠ HỘI CHO DOANH NGHIỆP VIỆT NAM

Nguyễn Sơn Trà

Phó Trưởng Phòng WTO và Đàm phán thương mại,
Vụ Chính sách thương mại đa biên, Bộ Công Thương

Bố cục bài trình bày

- Tổng quan về Hiệp định EVFTA
- Cam kết trong một số lĩnh vực chính
- Cơ hội cho doanh nghiệp Việt Nam trong một số ngành cụ thể
- Doanh nghiệp cần làm gì để tận dụng cơ hội

TỔNG QUAN VỀ HIỆP ĐỊNH EVFTA

Quá trình đàm phán Hiệp định EVFTA

- **Tháng 10/2010:** Lãnh đạo hai bên đã thống nhất sẽ chính thức khởi động đàm phán EVFTA sau khi hoàn tất thủ tục kỹ thuật
- **Tháng 6/2012:** Chính thức tuyên bố khởi động đàm phán
- **Tháng 8/2015:** Kết thúc đàm phán sau gần 3 năm đàm phán với 14 phiên chính thức và nhiều phiên giữa kỳ cấp Bộ trưởng, cấp Trưởng đoàn và các Nhóm kỹ thuật
- **Ngày 2/12/2015:** Lãnh đạo Cấp cao hai bên tuyên bố chính thức kết thúc đàm phán.

Quá trình đàm phán Hiệp định EVFTA

- **Tháng 6/2018:** Chính thức thống nhất việc tách HĐ thành 2 hiệp định gồm Hiệp định Thương mại tự do Việt Nam – EU (FTA) và Hiệp định Bảo hộ đầu tư (IPA); chính thức kết thúc toàn bộ quá trình rà soát pháp lý Hiệp định FTA; và thống nhất toàn bộ các nội dung của Hiệp định IPA
- **Ngày 17/10/2018:** Ủy ban Châu Âu chính thức thông qua Hiệp định EVFTA và Hiệp định IPA
- **Ngày 30/6/2019:** Chính thức ký kết 2 Hiệp định tại Hà Nội

Điểm nổi bật của Hiệp định EVFTA

- Là Hiệp định toàn diện, chất lượng cao và đảm bảo cân bằng lợi ích cho cả Việt Nam và EU, trong đó cũng đã lưu ý đến chênh lệch về trình độ phát triển giữa hai bên; củng cố mối quan hệ song phương theo định hướng chiến lược, toàn diện và bền vững.
- Có mức cam kết cao nhất mà một đối tác dành cho Việt Nam trong số các FTA đã được ký kết
- Là FTA đầu tiên mà EU ký kết với một nước đang phát triển ở khu vực châu Á – Thái Bình Dương

CAM KẾT TRONG MỘT SỐ LĨNH VỰC CHÍNH

Cam kết thuế của EU về mở cửa thị trường hàng hóa

Xóa bỏ thuế quan ngay khi HĐ có hiệu lực

- 85,6% số dòng thuế
- 70,3% kim ngạch xuất khẩu của VN sang EU

Xóa bỏ thuế quan sau 7 năm

- 99,2% số dòng thuế
- 99,7% kim ngạch xuất khẩu của VN sang EU

Tỷ lệ còn lại

- 0,8% dòng thuế: áp dụng TRQ với thuế trong hạn ngạch là 0%

Một số cam kết chính của EVFTA

- **Dịch vụ:** Mức mở cửa về cơ bản như Hiệp định CPTPP, khác biệt ở dịch vụ ngân hàng, vận tải biển.
- **Mua sắm của Chính phủ:** Cao hơn CPTPP chút ít.
- **Lao động:** Tuân thủ nghĩa vụ của ILO nhưng không áp dụng chế tài.
- **Sở hữu trí tuệ:** Cơ bản như CPTPP nhưng có cam kết thêm về Chỉ dẫn địa lý (GI). EU cam kết công nhận 69 GIs của Việt Nam (vải thiều Lục Ngạn, trà Mộc Châu, cà phê Buôn Ma Thuột...)

CƠ HỘI CHO DOANH NGHIỆP VIỆT NAM TRONG MỘT SỐ NGÀNH CỤ THỂ

Cơ hội cho hàng nông sản

- **Gạo và sản phẩm từ gạo:**

EU dành tổng lượng hạn ngạch 80.000 tấn/năm đối với gạo xay xát, gạo chưa xay xát và gạo thơm; thuế trong hạn ngạch là 0%.

Gạo tấm: Xóa bỏ thuế trong 5 năm.

Sản phẩm từ gạo: Xóa bỏ thuế trong 3-5 năm.

- **Các sản phẩm rau củ quả tươi và chế biến, nước hoa quả, hoa tươi:** Cơ bản xóa bỏ thuế ngay
- **Cà phê, hạt tiêu, hạt điều, mật ong tự nhiên:** Xóa bỏ thuế ngay
- Một số ít mặt hàng nông sản nhạy cảm không được miễn thuế hoàn toàn nhưng chỉ áp dụng TRQ: ngô ngọt, tỏi, nấm hương, đường và các sản phẩm có hàm lượng đường cao, tinh bột sắn.

Cơ hội cho hàng công nghiệp

- **Dệt may:** 42,5% số dòng thuế được xóa bỏ thuế ngay; còn lại về 0% sau 3-7 năm.
- **Da giày:** 37% số dòng thuế được xóa bỏ thuế ngay; còn lại về 0% sau 3-7 năm.
- **Gỗ và sản phẩm gỗ:** 83% số dòng thuế được xóa bỏ thuế ngay; còn lại về 0% sau 5 năm.
- **Máy vi tính, sản phẩm điện tử và linh kiện:** 74% được xóa bỏ thuế ngay; còn lại về 0% sau 3-5 năm.
- **Sản phẩm nhựa, điện thoại và linh kiện, túi xách, vali, sản phẩm sắt thép, gốm sứ thủy tinh:** cơ bản được xóa bỏ thuế ngay.

Cơ hội cho hàng thủy sản

- **50% số dòng thuế:** Xóa bỏ thuế ngay khi HĐ có hiệu lực (hiện thuế suất phần lớn 6-22%)
- **50% số dòng thuế còn lại:** Về 0% sau 3 đến 7 năm
- **Cá ngừ đóng hộp:** EU dành TRQ 11.500 tấn/năm, thuế suất trong hạn ngạch là 0%
- **Cá viên (surimi):** EU dành TRQ 500 tấn/năm, thuế suất trong hạn ngạch là 0%

**DOANH NGHIỆP CẦN LÀM GÌ
ĐỂ TẬN DỤNG CƠ HỘI?**

Một số khuyến nghị cho doanh nghiệp

- Chủ động nắm vững các cam kết của Việt Nam và đối tác
- Thay đổi tư duy kinh doanh
- Chủ động xây dựng kế hoạch kinh doanh cho giai đoạn trung và dài hạn
- Nâng cao năng lực cạnh tranh
- Chủ động tìm kiếm cơ hội hợp tác với đối tác nước ngoài, tham gia dây chuyền cung ứng toàn cầu